

ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ತೇಲುವ ಮರಗಪ್ಪೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಕಾಫಿ ಗಿಡದ ಬುಡವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇದರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಚ್ಚರಿಗೂ ಒಳಗಾದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಡಗು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೇರಳದ ವಯನಾಡು, ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣ ಸಿಗುವ, ಅಲ್ಲದೇ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಪರೂಪದ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ತೇಲುವ ಮರಗಪ್ಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ತೇಲುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲೇ ಅತಿ ಸಣ್ಣದಾದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಈ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು 'ರಾಕೋಫೋರಸ್ ಲ್ಯಾಟರಾಲಿಸ್' ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

—ಪೂರ್ಣೇಶ್ ಮತ್ತಾವರ, ಮೂಡಿಗೆರೆ

ಮರದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಬೀಗದಮ್ಮ!

ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾವಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮದ ತಡಸ-ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರಸ್ತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಆಲದ ಮರವಿದೆ. ಅದರ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಪೊಟರೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಅಮಾವಾಸೆ ದಿನ ಆತ್ತ ಸುಳಿಯುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುವವರು, ವಾಹನ ಸವಾರರು ಆ ಮರದ ಪೊಟರೆ ಬಳಿ ನಿಂತು ಕಡ್ಡಿ ಕರ್ಪೂರ ಹಚ್ಚಿ ಕೈಮುಗಿದು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು.

2000 ಇಸವಿಯ ನಂತರ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಚೌಡಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಭೋತೇಶ್ವರ ಗುಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗ್ರಿಲ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ಭಕ್ತರು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಸಾವಿರಾರು ಬೀಗಗಳನ್ನು ಆ ಗ್ರಿಲ್‌ಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈಗಲೂ ಅದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೀಗ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹರಕೆ ಈಡೇರಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬೀಗಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಂತೆ! ಆದರೆ, ಹಾಕಿದ ಬೀಗವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೊ ಭಕ್ತರ ಹರಕೆ ಈಡೇರದೆ ಆ ಬೀಗಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಭೂತದಿಂದ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡದ್ದು ಜನರ ರೂಢಿಗತ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಆ ದೇಗುಲವು ಬೀಗದಮ್ಮ ಆಗಿಯೂ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ.

—ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ, ತಿಳವಳ್ಳಿ

ಕಾಗೆಗಳೆ ಗುಣದಲಿ ಮೇಲು!

ಇಲ್ಲಿರುವ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಕಂಡು, 'ಪ್ರಾಣಿಗಳೆ ಗುಣದಲಿ ಮೇಲು ಮಾನವದಕಿಂತ ಕೀಳು' ಎಂಬ ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಹಾಡು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಂಪಿಯ ವಿರುಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಪಿಂಡ ಇಡುವ ಜಾಗವು ವಿಶೇಷವೆನಿಸಿತು. ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಬರುವವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಕಿದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಗುರುತುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಕ್ರಿಯೆ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಐದು ಕಾಗೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಚ್ಚಾಡುವ ಸಹಜಗುಣ ತೋರಿದು ದೈಹಿಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆಟ್ಟ ಪಿಂಡವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ತರಿಸಿತು. ದೈಹಿಕ ಅಂತರ ಮರೆತು ಅಸಡ್ಡೆ ತೋರುವ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ 'ಕಾಗೆಗಳೆ ನಡತೆಯಲಿ ಮೇಲು ಮಾನವದಕಿಂತ ಕೀಳು' ಅಂತ ಅನಿಸಿತು.

—ಅನುರಾಧ ಟಿ., ದಾವಣಗೆರೆ